

การศึกษาช่องทางการสื่อสารของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ในช่วงโควิด 19
ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

A Study of Communication Channels of Sub-district Headmen, Village
Headmen, etc. during the COVID-19 Pandemic in the Area of
Ranot District, Songkhla Province

ชนิดา ทองทรง Chanida Thongsong ¹

ผายนีย์ ช.บุญพันธ์ kayanee Chor Boonpunth ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาช่องทางการสื่อสารของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ในแนวตั้งจากบนลงล่าง แนวราบ และแนวตั้งจากล่างขึ้นบน ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสารของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ จำแนกตามแนวตั้งจากบนลงล่าง แนวราบ และแนวตั้งจากล่างขึ้นบน ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา 3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสารของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ แตกต่างกันจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 181 คน โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และทดสอบค่าเอฟ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า 1) ช่องทางการสื่อสารของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ในแนวตั้งจากบนลงล่าง แนวราบ และแนวตั้งจากล่างขึ้นบน ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา จะใช้ช่องทางไลน์ในการสื่อสารมากที่สุด 2) ประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสารของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ จำแนกตามแนวตั้งจากบนลงล่าง แนวราบ และแนวตั้งจากล่างขึ้นบน ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา พบว่าประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสารทั้ง 3 แนวอยู่ในระดับมากที่สุด 3) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ช่องทางการสื่อสารแตกต่างกันมีประสิทธิภาพการสื่อสารแตกต่างกัน ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ช่องทางการสื่อสาร, ช่วงโควิด 19, พื้นที่อำเภอระโนด

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

E-mail: chanidathongsong@gmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผายนีย์ ช.บุญพันธ์ ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

E-mail: kayanee.b@psu.ac.th

Abstract

The objectives of the study were 1) to investigate communication channels of sub-district headmen, village headmen, etc. vertically from top to bottom, horizontally, and vertically from bottom to top during the COVID-19 pandemic in the area of Ranot District, Songkhla Province, 2) to explore the efficiency in using the communication channels among sub-district headmen, village headmen, etc. vertically from top to bottom, horizontally, and vertically from bottom to top during the COVID-19 pandemic in the area of Ranot District, Songkhla Province, and 3) to compare the efficiency in using the communication channels among sub-district headmen, village headmen, etc. classified according to personal factors during the COVID-19 pandemic in the area of Ranot District, Songkhla Province. A questionnaire was used to collect data from a sample group of 181 residents calculated using Taro Yamane's formula. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, standard deviation, t-test, f-test, and one-way ANOVA analysis.

The study found 1) the communication channel used by most sub-district headmen, village headmen, etc. vertically from top to bottom, horizontally, and vertically from bottom to top during the COVID-19 pandemic in the area of Ranot District, Songkhla Province was LINE. 2) For the efficiency in using the communication channels among sub-district headmen, village headmen, etc. vertically from top to bottom, horizontally, and vertically from bottom to top during the COVID-19 pandemic in the area of Ranot District, Songkhla Province, it was found that the efficiency in using all the three forms of communication channels was at the highest level. 3) Sub-district headmen, village headmen, etc. who were different in gender, age, educational level, and monthly income used different forms of communication channels and were different in the efficiency in using the communication channels during the COVID-19 pandemic in the area of Ranot District, Songkhla Province, and the difference was statistically significant at the level .05

Keywords : Communication channels, COVID-19, the area of Ranot District

บทนำ

ในยุคสมัยก่อนมองย้อนไปเมื่อ 10 ถึง 15 ปีที่ผ่านมา ก่อนที่จะมีการติดต่อสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต การที่ผู้คนจะติดต่อกันนั้นยากลำบาก มีเพียงไม่กี่ช่องทางเท่านั้นที่ผู้คนจะสามารถส่งข่าวสารถึงกันได้ คือการเดินทางไปพบปะกัน โทรเลข หรือโทรศัพท์หากันเท่านั้น โดยไม่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้แบบ Real Timeหรือตลอดระยะเวลา และกระทั่งปัจจุบันช่องทางการติดต่อสื่อสารเปลี่ยนแปลงไป มีการพัฒนาเทคโนโลยีทางการสื่อสารรูปแบบใหม่อยู่ตลอดเวลา เช่นการใช้สมาร์ตโฟนเป็นการรับส่งข้อมูลอย่างง่ายดาย สามารถเปลี่ยนแปลงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้ตลอดเวลา มีการพัฒนาอุปกรณ์ต่างๆทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้มีศักยภาพสูงขึ้นและราคาถูกลง ผู้คนในยุคปัจจุบันนิยมติดต่อสื่อสารกันผ่านระบบอินเทอร์เน็ตด้วยอุปกรณ์และซอฟต์แวร์ที่ทันสมัยและรวดเร็วขึ้นมาก

ช่องทางการสื่อโซเชียลมีเดียเป็นการสื่อสารรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นและใช้กันอย่างแพร่หลายทั่วโลกในช่วงเวลาราว 15 ปี ที่ผ่านมา และด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันมีความพัฒนาไปอย่างมากและรวดเร็ว อีกทั้ง การแข่งขันในตลาดของผู้ผลิตอุปกรณ์สื่อสารและผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตซึ่งทำให้การลงทุนในการเข้าถึง อินเทอร์เน็ต เทคโนโลยีต่าง ๆ มีราคาถูกลงมาก ประชาชนทั่วไปจึงสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ง่ายและกว้างขวาง จนอินเทอร์เน็ตได้กลายเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของผู้คนสมัยใหม่ เหตุที่ทำให้ได้รับความนิยมไปทั่วโลก ประการหนึ่งอาจมาจากคุณลักษณะที่สามารถสื่อสารข้อมูลในรูปแบบสื่อผสม (Multimedia) คือ เป็นทั้งตัวอักษร รูปภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหวซึ่งสามารถโต้ตอบกันได้แทบจะในเวลาเดียวกัน

การสื่อสารโดยช่องทางโซเชียลมีเดียมีความสัมพันธ์กับเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น (Freedom of Expression) ในยุคปัจจุบัน นับแต่มีสื่อโซเชียลมีเดียเกิดขึ้น ในช่วงทศวรรษที่ 1990 มีลักษณะเป็นพื้นที่สาธารณะ (Public Sphere) แห่งใหม่ในการแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นต่าง ๆ อย่างอิสระ เป็นชุมชนเสมือน (Virtual Community) ของผู้คนที่มาปฏิสัมพันธ์กันแลกเปลี่ยนความรู้ ความสนใจร่วมกัน บนเครือข่ายขนาดใหญ่ที่เชื่อมต่อโยงใยกันทั่วโลก อาทิเช่น เฟซบุ๊ก, ไลน์, ยูทูบ ฯลฯ

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในประเทศไทย ทำให้ประชาชนได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงทั่วทั้งประเทศ รัฐบาลจึงได้ออกมาตรการในการแก้ไขและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยการกระทรวงสาธารณสุขได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2563 มีผลบังคับใช้วันที่ 14 มี.ค. 2563 ซึ่งได้มีการแต่งตั้งผู้บริหาร ข้าราชการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เจ้าหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุข และยังได้มีการแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทยในระดับต่างๆและในระดับพื้นที่อีกด้วย คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เพื่อที่จะได้ทำงานร่วมกับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในระดับตำบลและหมู่บ้าน โดยให้อำนาจหน้าที่การเฝ้าระวังและติดตามผู้เดินทางเข้าออก

หมู่บ้าน การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) การออกหนังสือรับรองการเดินทางตามเหตุผลความจำเป็น ตามประกาศ พระราชกำหนดการบริหารสถานการณ์ฉุกเฉินของรัฐบาล การประชาสัมพันธ์ชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจ และดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาล และรวมไปถึงการรณรงค์ให้ประชาชนฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด 19 เป็นต้น สถานการณ์การติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 ของผู้ป่วยในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลาจำนวนผู้ป่วยระลอกใหม่ (เมษายน 2564) ถึงวันที่ 5 พฤศจิกายน 2564 พบผู้ป่วยสะสม 50,695 คน ติดเชื้อในประเทศ 50,672 คน ติดเชื้อจากต่างประเทศ 23 คน รักษาหายกลับบ้านแล้ว 44,033 คน เสียชีวิตสะสม 182 คน ส่วนสถานการณ์การติดเชื้อโควิด 19 ในเขตพื้นที่อำเภอระโนด ณ วันที่ 5 พฤศจิกายน 2564 พบผู้ป่วย สะสม 876 ราย

เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ดังกล่าว เป็นอุปสรรคและส่งผลกระทบต่อการทำงานในทุกกระดับ ทั้งเจ้าหน้าที่รัฐ ประชาชน ฯลฯ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาว่า การใช้สื่อโซเชียลมีเดียของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบลและสารวัตรกำนัน ในการปฏิบัติหน้าที่ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ซึ่งประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในฐานะเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ โดยเลือกพื้นที่ที่จะทำการศึกษา คือ อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาช่องทางการสื่อสารของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ในแนวตั้งจากบนลงล่าง แนวราบ และแนวตั้งจากล่างขึ้นบน ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา
- 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสารของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ จำแนกตามแนวตั้งจากบนลงล่าง แนวราบ และแนวตั้งจากล่างขึ้นบน ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา
- 3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสารของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ แตกต่างกันจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

การทบทวนวรรณกรรม

จากการทบทวน แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตและการใช้ช่องทางการสื่อสารโซเชียลมีเดีย

พรรณปพร โภคัง และคณะ (2554) ศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการสื่อสารภายในองค์กรของคณะเทคโนโลยีการเกษตร ผลการศึกษา พบว่า 1) บุคลากรคณะเทคโนโลยีการเกษตรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการสื่อสารภายในองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน ทางสถิติที่ระดับ 3.25 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดภารกิจและเป้าหมายของการสื่อสาร มีประสิทธิภาพมากที่สุด 2) บุคลากรคณะ

เทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี รับทราบข่าวสารด้วยรูปแบบวิธีการ อันดับแรก คือ จากเพื่อนร่วมงานเดียวกัน รองลงมา คือ จาก Facebook และจากบอร์ดประชาสัมพันธ์ และพบว่า บุคลากรมีความต้องการรับทราบข่าวสารด้วยรูปแบบ วิธีการ อันดับแรกจาก Facebook รองลงมาจากข้อความสั้น (SMS) และจากการประชุมในหน่วยงาน และ 3) บุคลากรคณะ เทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่มีเพศ อายุ รายได้ต่อเดือน ระดับ การศึกษา และสถานภาพต่างกัน มีความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการสื่อสารภายในองค์กร โดยรวม แตกต่างกัน มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการปฏิบัติหน้าที่

การปฏิบัติหน้าที่ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

บทบาทและหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบลและสารวัตร กำนัน ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) แบ่งเป็น 3 ประเด็น คือ

1.การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบลและสารวัตรกำนัน คือผู้นำใน ระดับพื้นที่ที่ใกล้ชิดประชาชนในหมู่บ้านมากที่สุด การปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ใน พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ 2457 และแก้ไขเพิ่มเติม, การรับนโยบาย ข้อสั่งการ ข่าวสารต่าง ๆ จากหน่วยงานภาครัฐทุกกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งปัจจุบันนอกจากจะมีการประชุมประจำเดือนของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบลและสารวัตรกำนัน โดยนายอำเภอจะเรียก ประชุม ทุกๆ เดือน แล้ว ส่วนราชการอื่น ๆ ยังมีการใช้สื่อโซเชียลมีเดียเป็นอีกหนึ่งช่องทางเพื่อให้ผู้นำ ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็วทันเวลาและสถานการณ์

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลให้ส่วนราชการ หน่วยงาน ของรัฐ ได้นำเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ใช้ในการสื่อสารที่สามารถโต้ตอบได้ 2 ทาง เช่น การประชุมผ่านระบบ ชุม ZOOM, WEBEX, Google, วิดีโอคอล ผ่านโปรแกรม Line, Facebook Live ฯลฯ

2.การแจ้งข้อมูลข่าวสาร

การแจ้งข้อมูลข่าวสาร ก็เป็นอีกหนึ่งบทบาทที่สำคัญของผู้นำอย่างกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ที่ต้องนำนโยบายของภาครัฐ โครงการ ข้อสั่งการ ข่าวสารการประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ไปแจ้งหรือ ชี้แจงให้ประชาชน ในหมู่บ้านของตนเองได้รับรู้ วิธีการดั้งเดิมตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ 2457 และแก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านต้องเรียกประชุมราษฎรในหมู่บ้านภายใน 7 วันหลังจาก ที่นายอำเภอเรียกประชุมประจำเดือน ทุกเดือน นอกจากนั้นทุกหมู่บ้านยังได้รับการสนับสนุนการ ก่อสร้างหอกระจายข่าว เพื่อเป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์ ข่าวสารต่าง ๆ ให้กับประชาชนใน หมู่บ้านได้รับทราบ การประชาสัมพันธ์โครงการต่าง ๆ ของส่วนราชการ การลงพื้นที่ให้บริการที่หมู่บ้าน จากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น การบริการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของสำนักงานเกษตรอำเภอ, การบริการทำ หมัน ฉีดวัคซีนสุนัขและแมว ของสำนักงาน ปศุสัตว์อำเภอ, การอบรมส่งเสริมอาชีพของสำนักงานพัฒนา

ชุมชนอำเภอ หรือ การประชุมจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน โดยคณะกรรมการหมู่บ้าน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ฯลฯ

การแจ้งมาตรการและแนวทางปฏิบัติการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อของโรคไวรัสโคโรนา 2019 ให้ประชาชนในพื้นที่, การประชาสัมพันธ์ชี้แจงขั้นตอนการขออนุญาตเดินทางระหว่างจังหวัด ตามเหตุผลและความจำเป็นที่กำหนดในคำสั่งจังหวัดสงขลาและคำสั่งอำเภอระโนด, การขออนุญาตออกนอกเคหะสถาน ในช่วงเวลาที่ห้าม ถ้าหากไม่มีหนังสือรับรองจะเป็นการฝ่าฝืนพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548 และให้อำนาจเจ้าพนักงานตำรวจดำเนินการส่งฟ้องศาลตามกฎหมาย ซึ่งมีตั้งแต่เสียค่าปรับไปจนถึงโทษจำคุก

3.การนำข้อสั่งการไปปฏิบัติ

ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ COVID-19 ดังกล่าว รัฐบาลได้ออกข้อกำหนดตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 เพื่อควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และได้สั่งการให้กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครองได้แจ้งให้ทุกจังหวัดดำเนินการตั้งด่านตรวจการเดินทางของประชาชน ตามเหตุผลและความจำเป็น เพื่อลดอัตราการแพร่กระจายเชื้อของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019, การงดออกนอกเคหะสถาน ในช่วงเวลาที่กำหนด โดยไม่มีเหตุผลและความจำเป็น, การตั้งโรงพยาบาลสนาม, การตรวจสอบและรายงานการเดินทางเข้า-ออกหมู่บ้านผ่านระบบโปรแกรม Thai Qm, การตั้งศูนย์คัดแยกในชุมชน CI และ HI ซึ่งมาตรการดังกล่าวเป็นการบูรณาการร่วมระหว่างกรมการปกครอง หน่วยงานสาธารณสุข สถานีตำรวจภูธร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

การให้อำนาจกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ในฐานะเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อและพนักงานฝ่ายปกครอง ออกลาดตระเวนรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ ตามคำสั่งจังหวัดสงขลาและคำสั่งอำเภอระโนด เรื่องการงดออกนอกเคหะสถาน ตั้งแต่เวลา 24.00 น. – 05.00 น. ในวันรุ่งขึ้น

การให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ลงพื้นที่ร่วมรณรงค์ให้ประชาชนยินยอมฉีดวัคซีนป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยการให้ผู้บริหารหรือผู้นำทุกระดับ ตั้งแต่ นายอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการ ระดับอำเภอ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างหรือเจ้าหน้าที่ ฉีดวัคซีนนาร่อง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการฉีดวัคซีนอย่างปลอดภัย และเป็นตัวอย่างให้กับประชาชนในหมู่บ้าน พร้อมทั้งให้มีการรายงานผลการปฏิบัติงานผ่านกลุ่มไลน์ ให้ผู้บังคับบัญชาได้รับทราบการปฏิบัติอยู่ตลอดเวลา

การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548 และมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 นายกรัฐมนตรีจึงออกข้อกำหนดเป็นการทั่วไปและข้อปฏิบัติแก่ส่วนราชการทั้งหลาย ดังต่อไปนี้

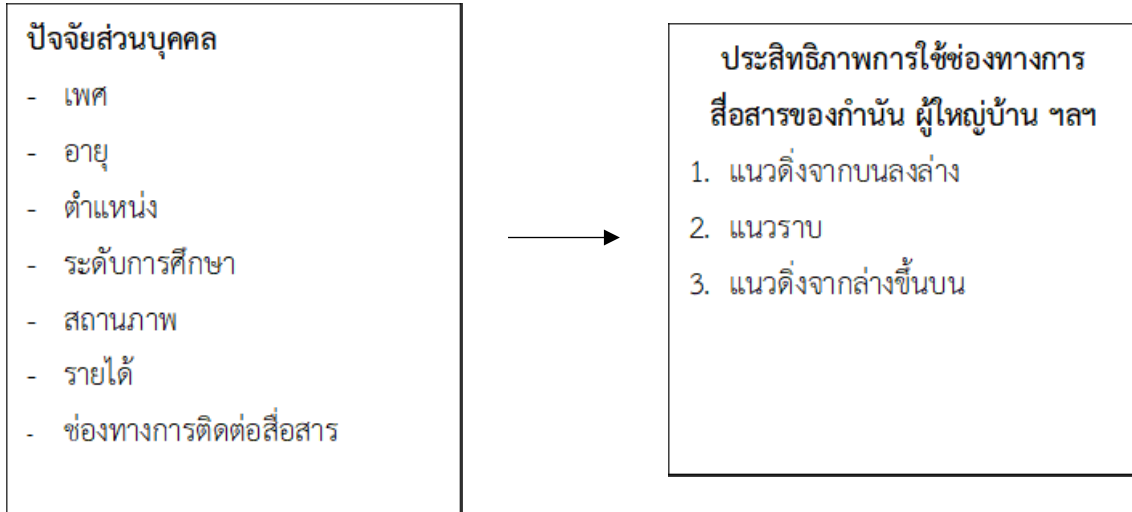
1) ห้ามมิให้บุคคลใดออกนอกเคสสถานภายในระยะเวลาที่กำหนด เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเป็นบุคคลซึ่งได้รับยกเว้น พนักงานเจ้าหน้าที่ คือ ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี 4/2563 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2563 เรื่องการแต่งตั้งผู้กำกับการปฏิบัติงาน หัวหน้ารับผิดชอบและพนักงานเจ้าหน้าที่ในการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ตามข้อ 5 ซึ่งกำหนดให้ ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหาร และข้าราชการพลเรือน ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่หรือได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในเขตท้องที่ตามประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548 และวรรคสาม และการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ข้างต้นให้เป็นไปตามที่หัวหน้าผู้รับผิดชอบในการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายกำหนด ตามข้อกำหนดออกตามความใน มาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548 (ฉบับที่ 2) หมายถึง ข้าราชการพลเรือนที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าควบคุมโรคติดต่อตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2558 ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข แต่งตั้งเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2558 (ฉบับที่ 4) ลงวันที่ 14 มีนาคม 2563 คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ทำให้มีหน้าที่ในการบังคับห้ามมิให้บุคคลใดออกนอกเคสสถานภายในระยะเวลาที่กำหนด

ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 (ศบค.) โดยนายกรัฐมนตรี ได้ออกข้อ กำหนด ต่างๆ เพื่อห้ามกิจกรรมรวมคน รวมกลุ่มต่างๆ และกระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดมาตรการป้องกันควบคุมโรค D-M-H-T-T-A เว้นระยะห่าง สวมหน้ากาก หมั่นล้างมือ งดชุมนุม งดตรวจหาเชื้อ และแยกแยะไปไทยชนะ เพื่อเก็บข้อมูลส่วนบุคคล บันทึกทามไลน์ ควบคุมการเดินทาง ลดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา COVID – 19 ทำให้การประชุมชี้แจง ข้อสั่งการ ข้อราชการต่างๆ ต้องงด และเปลี่ยนรูปแบบไปเป็นการประชุมทางระบบออนไลน์ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ แจ้งข้อสั่งการทางมือถือผ่านแอปพลิเคชันต่างๆไม่ว่าจะเป็นเฟซบุ๊ก ไลน์ ประชุมผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งล้วนต้องใช้อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีสมัยใหม่ทั้งสิ้น จึงเกิดคำว่า New Normal (ความปกติใหม่)

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดของการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาช่องทางการสื่อสารของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา โดยการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ประชากรที่ทำการศึกษาคือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 181 คน การวิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย (Check List) จำนวน 7 ข้อ เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้ และช่องทางการติดต่อ สื่อสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสารของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ในแนวตั้งจากบนลงล่าง แนวราบ และแนวตั้งจากล่างขึ้นบน ในช่วงโควิด 19 ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค ในการใช้ช่องทางการสื่อสารของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ

สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนวัดระดับประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสารของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ในแนวตั้งจากบนลงล่าง แนวราบ และแนวตั้งจากล่างขึ้นบน ในช่วงโควิด 19 โดยการคำนวณและการหาค่าเฉลี่ยคะแนนทั้งหมด แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ผู้วิจัยตรวจสอบความสอดคล้องของแบบสอบถาม โดยหาค่าความเชื่อมั่นด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach พบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสอบถามรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.826 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (t-test) (F-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD

สรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของช่องทางการสื่อสารของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ในแนวตั้งจากบนลงล่าง แนวราบ และแนวตั้งจากล่างขึ้นบนในการปฏิบัติหน้าที่ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา (n=181)

ช่องทางการสื่อสาร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ช่องทางการสื่อสารกับประชาชน (แนวตั้งจากบนลงล่าง)		
โทรศัพท์	35	19.34
ไลน์	107	59.11
เฟซบุ๊ก	7	3.87
วีดีโอคอลผ่านแอปพลิเคชันไลน์	32	17.68
ช่องทางการสื่อสารกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน(แนวราบ)		
โทรศัพท์	24	13.26
ไลน์	109	60.22
เฟซบุ๊ก	5	2.76
วีดีโอคอลผ่านแอปพลิเคชันไลน์	43	23.76
ช่องทางการสื่อสารกับหน่วยเหนือ (แนวตั้งจากล่างขึ้นบน)		
โทรศัพท์	42	23.20
ไลน์	103	56.91
เฟซบุ๊ก	4	2.21
วีดีโอคอลผ่านแอปพลิเคชันไลน์	32	17.68
รวม	181	100.00

ช่องทางการสื่อสารกับประชาชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ช่องทางการสื่อสารกับประชาชนโดยใช้ไลน์ จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 59.11 รองลงมา คือ ใช้ช่องทางการสื่อสารกับประชาชนโดยใช้โทรศัพท์ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 19.34 ช่องทางการสื่อสารโดยใช้วีดีโอคอลผ่านแอปพลิเคชันไลน์ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 17.68 และช่องทางการสื่อสารโดยใช้เฟซบุ๊ก จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.87

ช่องทางการสื่อสารกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ช่องทางการสื่อสารกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนันผู้ใหญ่บ้านโดยใช้ไลน์ จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 60.22 รองลงมาคือ ใช้ช่องทางการสื่อสารกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำนันผู้ใหญ่บ้านโดยใช้วีดีโอคอลผ่าน

แอปพลิเคชันไลน์ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 23.76 ช่องทางการสื่อสารโดยโทรศัพท์ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 13.26 และช่องทางการสื่อสารโดยใช้เฟซบุ๊ก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.76

ช่องทางการสื่อสารกับหน่วยเหนือ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ช่องทางการสื่อสารกับหน่วยเหนือโดยใช้ไลน์ จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 56.91 รองลงมาคือ ใช้ช่องทางการสื่อสารกับหน่วยเหนือโดยใช้โทรศัพท์ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 23.20 ช่องทางการสื่อสารโดยวิดีโอคอล ผ่านแอปพลิเคชันโดยใช้ไลน์ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 17.68 และช่องทางการสื่อสารโดยใช้เฟซบุ๊ก จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.21

การวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสารจำแนกตามแนวตั้งจากบนลงล่าง แนวราบ และแนวตั้งจากล่างขึ้นบน ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสารจำแนกตามแนวตั้งจากบนลงล่าง แนวราบ และแนวตั้งจากล่างขึ้นบน ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

ประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสาร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. แนวตั้งจากบนลงล่าง	4.41	0.66	มากที่สุด
2. แนวราบ	4.38	0.66	มากที่สุด
3. แนวตั้งจากล่างขึ้นบน	4.27	0.69	มากที่สุด
รวม	4.35	0.67	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสาร ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.35$, S.D.= 0.67) และเมื่อพิจารณาเป็นแต่ละแนว พบว่า แนวที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แนวตั้งจากบนลงล่าง ($\bar{X} = 4.41$, S.D.= 0.66) รองลงมาคือ แนวราบ ($\bar{X} = 4.38$, S.D.= 0.66) ส่วนแนวที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ แนวตั้งจากล่างขึ้นบน ($\bar{X} = 4.27$, S.D.= 0.69)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสารจำแนกตาม แนวตั้งจากบนลงล่าง ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอรอนนด จังหวัดสงขลา

ประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสาร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
แนวตั้งจากบนลงล่าง			
1. สามารถใช้ช่องทางในการสื่อสารกับประชาชนได้ อย่างรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์	4.51	0.59	มากที่สุด
2. สามารถใช้ช่องทางสื่อสารในการแจ้งมาตรการการป้องกันโควิด 19 ไปยังประชาชน โดยประชาชนให้ความสำคัญและปฏิบัติตาม ได้อย่างถูกต้อง	4.49	0.60	มากที่สุด
3. สามารถใช้ช่องทางสื่อสารกับประชาชน โดยข้อความที่ต้องการ สื่อสารมีความเข้าใจถูกต้อง ไม่คลาดเคลื่อน	4.44	0.63	มากที่สุด
4. สามารถใช้ช่องทางสื่อสารในการประชุมประจำเดือนกับประชาชน (แบบออนไลน์)ได้ โดยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย	4.39	0.70	มากที่สุด
5. สามารถใช้ช่องทางสื่อสารในการประชุมประจำเดือนกับประชาชน (แบบออนไลน์)ได้อย่างสะดวก	4.20	0.76	มาก
รวม	4.41	0.66	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสารจำแนกตามแนวตั้งจากบนลงล่าง ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอรอนนด จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$, S.D.= 0.66) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถใช้ช่องทางในการสื่อสารกับประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ ($\bar{X} = 4.51$, S.D.= 0.59) รองลงมาคือ สามารถใช้ช่องทางสื่อสารในการแจ้งมาตรการการป้องกันโควิด -19 ไปยังประชาชน โดยประชาชนให้ความสำคัญและปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 4.49$, S.D.= 0.60) สามารถใช้ช่องทางสื่อสารกับประชาชน โดยข้อความที่ต้องการสื่อสารมีความเข้าใจถูกต้อง ไม่คลาดเคลื่อน ($\bar{X} = 4.44$, S.D.= 0.63) และสามารถใช้ช่องทางสื่อสารในการประชุมประจำเดือนกับประชาชน (แบบออนไลน์)ได้ โดยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ($\bar{X} = 4.39$, S.D.= 0.70) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สามารถใช้ช่องทางสื่อสารในการประชุมประจำเดือนกับประชาชน(แบบออนไลน์)ได้อย่างสะดวก ($\bar{X} = 4.20$, S.D.= 0.76)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสารจำแนกตาม แนวราบ ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

ประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสาร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
แนวราบ			
1. สามารถใช้ช่องทางในการสื่อสารกับ อบต. และ กำนันผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ บุคคลอื่นๆ ได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อ สถานการณ์	4.47	0.62	มากที่สุด
2. สามารถใช้ช่องทางสื่อสารประสานงานกับ อบต. และกำนันผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ บุคคลอื่นๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว	4.46	0.64	มากที่สุด
3. สามารถใช้ช่องทางในการสื่อสารกับ อบต. และ กำนันผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ บุคคลอื่นๆ โดยข้อความที่ต้องการสื่อสารมีความเข้าใจ ถูกต้อง ไม่คลาดเคลื่อน	4.43	0.62	มากที่สุด
4. สามารถใช้ช่องทางสื่อสารในการประชุมร่วมกับอบต. และกำนันผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ บุคคลอื่นๆ ได้ โดยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย	4.41	0.61	มากที่สุด
5. สามารถใช้ช่องทางสื่อสารในการประชุมกับ อบต.และกำนันผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ บุคคลอื่นๆได้อย่างสะดวก	4.12	0.79	มาก
รวม	4.38	0.66	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสารจำแนกตามแนวราบ ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$, S.D.= 0.66) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถใช้ช่องทางในการสื่อสารกับ อบต. และกำนันผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ บุคคลอื่นๆ ได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อ สถานการณ์ ($\bar{X} = 4.47$, S.D.= 0.62) รองลงมาคือ สามารถใช้สื่อสารประสานงานกับ อบต. และกำนันผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ บุคคลอื่นๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว ($\bar{X} = 4.46$, S.D.= 0.64) สามารถใช้ช่องทางในการสื่อสารกับ อบต. และกำนันผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ บุคคลอื่นๆ โดยข้อความที่ต้องการสื่อสารมีความเข้าใจ ถูกต้อง ไม่คลาดเคลื่อน ($\bar{X} = 4.43$, S.D.= 0.62) และสามารถใช้ช่องทางการสื่อสารในการประชุมร่วมกับ อบต. และกำนันผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ บุคคลอื่นๆได้ โดยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ($\bar{X} = 4.41$, S.D.= 0.61) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สามารถใช้ช่องทางสื่อสารในการประชุมกับ อบต. และกำนันผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ บุคคลอื่นๆได้อย่างสะดวก ($\bar{X} = 4.12$, S.D.= 0.79)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสารจำแนกตามแนวตั้งจากล่างขึ้นบน ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

ประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสาร	\bar{X}	S.D.	แปลผล
แนวตั้งจากล่างขึ้นบน			
1. สามารถใช้ช่องทางในการสื่อสาร รายงานผลการปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว ทันเวลาที่กำหนด	4.42	0.62	มากที่สุด
2. สามารถใช้ช่องทางในการสื่อสาร เพื่อติดต่อสื่อสารกับผู้บังคับบัญชาในระดับจังหวัด อำเภอ ได้อย่างถูกต้อง ไม่คลาดเคลื่อน	4.37	0.64	มากที่สุด
3. สามารถใช้ช่องทางในการสื่อสาร รายงานผลการปฏิบัติงานด้วยตนเอง อย่างมีประสิทธิภาพ	4.33	0.67	มากที่สุด
4. สามารถใช้ช่องทางการสื่อสารในการประชุม (แบบออนไลน์) กับผู้บังคับบัญชาในระดับจังหวัด อำเภอ ได้ โดยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย	4.26	0.69	มากที่สุด
5. สามารถใช้ช่องทางการสื่อสารในการประชุม (แบบออนไลน์) กับผู้บังคับบัญชาในระดับจังหวัด อำเภอ ได้อย่างสะดวก	3.96	0.81	มาก
รวม	4.27	0.69	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสารจำแนกตามแนวตั้งจากล่างขึ้นบน ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27, S.D. = 0.69$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถใช้ช่องทางการสื่อสาร รายงานผลการปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว ทันเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.62$) รองลงมาคือ สามารถใช้ช่องทางการสื่อสาร เพื่อติดต่อสื่อสารกับผู้บังคับบัญชาในระดับจังหวัด อำเภอ ได้อย่างถูกต้อง ไม่คลาดเคลื่อน ($\bar{X} = 4.37, S.D. = 0.64$) สามารถใช้ช่องทางโซเชียลมีเดีย รายงานผลการปฏิบัติงานด้วยตนเอง อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.33, S.D. = 0.67$) และสามารถใช้ช่องทางการสื่อสารในการประชุม (แบบออนไลน์) กับผู้บังคับบัญชาในระดับจังหวัด อำเภอ ได้ โดยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ($\bar{X} = 4.26, S.D. = 0.69$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สามารถใช้ช่องทางการสื่อสารในการประชุม (แบบออนไลน์) กับผู้บังคับบัญชาในระดับจังหวัด อำเภอ ได้อย่างสะดวก ($\bar{X} = 3.96, S.D. = 0.81$)

อภิปรายผล

ช่องทางการสื่อสารของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ในแนวตั้งจากบนลงล่าง แนวราบ และแนวตั้งจากล่างขึ้นบน ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้

ช่องทางการสื่อสารกับประชาชนโดยใช้ไลน์ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้มีการใช้แอปพลิเคชันไลน์ของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสาร ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาเป็นแต่ละแนว พบว่า

1) แนวตั้งจากบนลงล่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสารจำแนกตามแนวตั้งจากบนลงล่าง ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการติดต่อสื่อสารจากระดับบนลงไปสู่ระดับล่าง (Downward communication) นับเป็นการติดต่อสื่อสารที่สำคัญ ซึ่งทฤษฎีการจัดการแบบดั้งเดิม (Classical Theory of Management) ได้ให้ความสนใจแก่การติดต่อสื่อสารแบบนี้มากที่สุด เพราะเกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจหน้าที่ การสั่งงาน หรือการควบคุม (Smith, Richetto, and Zima, 1972) นอกจากนี้การติดต่อสื่อสารจากระดับบนลงสู่ระดับล่างยังเป็นวิธีการพื้นฐานที่จะทำให้บุคคลซึ่งอยู่ในระดับผู้ใต้ บังคับบัญชาได้ทราบถึงนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์การ การติดต่อสื่อสารจากระดับบนลงสู่ระดับล่างนั้นมักอาศัยช่องทางการติดต่อ สื่อสารที่ปรากฏตามแผนภูมิขององค์การ นอกจากนี้ ยังสามารถใช้สื่ออื่นประกอบได้อีก เช่น การประกาศตามบอร์ด คู่มือการปฏิบัติงาน การประเมินผลงาน การประกาศนโยบาย และจดหมายเวียน เป็นต้น

2) แนวราบ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสารจำแนกตามแนวราบ ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการสื่อสารแนวราบเป็นการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลในระดับเดียวกันในแนวราบ หรือระหว่างคนต่างระดับกันที่ไม่มีอำนาจในการบังคับบัญชาซึ่งกันและกัน ส่วนใหญ่จะสื่อสารระหว่างแผนก หรือหน่วยงานต่าง ๆ ในลักษณะของการปรึกษาหารือ การทำงานร่วมกัน การทำงานเป็นทีม การติดต่อกับเพื่อนในตำแหน่งเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน ความร่วมมือกับแผนกอื่น การแก้ไขปัญหาภายในแผนก คำแนะนำต่อแผนกอื่น เป็นต้น ซึ่งจุดมุ่งหมายของการสื่อสารแบบนี้จะเป็นการประสานงาน และการร่วมกันแก้ไขปัญหา เพื่อให้การดำเนินการ หรือการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานขององค์การ ส่งผลให้มีประสิทธิภาพการสื่อสารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3) แนวตั้งจากล่างขึ้นบน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสารจำแนกตามแนวตั้งจากล่างขึ้นบน ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การติดต่อสื่อสารจากระดับล่างไปสู่ระดับบน (Porter and Applewhite, 1968) เป็นการส่งข้อมูลข่าวสารจากระดับของผู้ใต้บังคับบัญชาขึ้นไปยังผู้บังคับบัญชาในระดับสูงๆ โดยผ่านช่องทาง การติดต่อสื่อสาร การติดต่อสื่อสารจากระดับล่างไปสู่ระดับบนนี้ มีความสำคัญและเป็นที่ต้องการไม่น้อยกว่าการติดต่อสื่อสารจากระดับบนมาสู่ระดับล่าง (Likert, 1961) มีกลุ่มนักวิชาการและนักบริหารที่มีหัวสมัยใหม่ ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะให้ความสำคัญในเรื่องของการ

ติดต่อสื่อสารจากล่างขึ้นสู่บนนี้มากการติดต่อสื่อสารนี้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการที่ผู้ปฏิบัติงานจะมีส่วนร่วมในการทำงาน การป้อนกลับ และการเสนอความคิดริเริ่มใหม่ๆ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ช่องทางการสื่อสารของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ในแนวตั้งจากบนลงล่าง แนวราบ และแนวตั้ง จากล่างขึ้นบนในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา จากการศึกษาพบว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ มีการใช้ช่องทางสื่อสารไลน์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และมีการใช้ช่องทางสื่อสารเฟซบุ๊ก มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นควรฝึกทักษะการใช้เฟซบุ๊ก เพื่อเป็นช่องทางสื่อสารในการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร รับฟังความคิดเห็น ให้มากขึ้น

2. ประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสารจำแนกตามแนวตั้งจากบนลงล่าง แนวราบ และแนวตั้ง จากล่างขึ้นบน ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา จากการศึกษา พบว่า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ สามารถใช้ช่องทางสื่อสารในการประชุมประจำเดือน(แบบออนไลน์) ได้อย่างสะดวก มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เพราะฉะนั้นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ จะต้องได้รับความรู้และการฝึกทักษะ และให้มีการนำสื่อโซเชียลมีเดียเข้ามาปรับใช้กับการทำงานให้บ่อยขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่

แนวตั้งจากล่างขึ้นบน จากผลการศึกษา พบว่า สามารถใช้สามารถใช้ช่องทางสื่อสารในการประชุม (แบบออนไลน์) กับผู้บังคับบัญชาระดับจังหวัด อำเภอ ได้อย่างสะดวก มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ จะต้องให้ความสำคัญและฝึกทักษะในการร่วมประชุมผ่านออนไลน์กับทางอำเภอให้มากขึ้น เพิ่มความชำนาญ คล่องแคล่วขึ้น

3. เปรียบเทียบประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสารของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ แตกต่างกัน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ในช่วงโควิด 19 ในพื้นที่อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา จากการศึกษาพบว่า เพศชาย มีประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสารน้อยกว่าเพศหญิง, อายุมากกว่า 60 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษา และรายได้ต่อเดือน 5,001 – 10,000 มีประสิทธิภาพการใช้ช่องทางการสื่อสารน้อยที่สุด ดังนั้นการพัฒนาศักยภาพของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ในการใช้ช่องทางการสื่อสาร ควรวิเคราะห์และให้ความรู้ ฝึกทักษะโดยแบ่งเป็นกลุ่ม เพื่อฝึกความชำนาญแยกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษากระบวนการสื่อสาร ปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาในกระบวนการสื่อสารของหน่วยงาน หรือองค์กรอื่นๆ เพื่อได้ข้อมูลว่า กระบวนการสื่อสาร ปัญหา และการแก้ไขปัญหาทำอย่างไร ผลการศึกษาอาจมีข้อแตกต่างจากการศึกษาครั้งนี้

2) ควรศึกษาโดยการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความละเอียดในเชิงลึกของช่องทางการสื่อสารแต่ละช่องทางและหาจุดเด่นของช่องทางการสื่อสารแต่ละแบบ เพื่อส่งเสริมการใช้ช่องทางการสื่อสารให้เหมาะสม

3) ควรศึกษาถึงปัจจัยด้านอื่นๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการสื่อสารแต่ละช่องทางในการปฏิบัติหน้าที่ในช่วงเวลาปกติ รวมถึงใช้ช่องทางการสื่อสารแบบ 2 ทิศทางและวัดประสิทธิภาพของการสื่อสาร

เอกสารอ้างอิง

- พรรณปพร โภคัง และคณะ. (2554). *แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการสื่อสารภายในองค์กรของคณะเทคโนโลยีการเกษตร*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พิรงรอง งามสูตร, รัตนันทน และนิธิตา คณานิธินันท์. (2547). *รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่อง การกำกับ ดูแลเนื้อหาอินเทอร์เน็ต*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
- มนัส สุวรรณรินทร์. (2559). *โครงสร้างอำนาจหน้าที่และภารกิจของการปกครอง กรมการปกครอง*. (2554). *อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 และที่แก้ไขเพิ่มเติม*. กรุงเทพฯ: กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย.
- วรเดช จันทรศร. (2551). *ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สมาคมนักวิจัย มหาวิทยาลัยไทย.
- สัญญา เคนาภูมิ, บุรฉัตร จันทรแดง. (2562). *ตัวแบบทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปสู่การปฏิบัติ*. สืบค้นเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <file:///C:/Users/Acer/Downloads/jsubsin,+Journal+manager,+JLGI-3-1-8-p95-116.pdf>
- อภิรักษ์ คำเจริญ. (2559). *การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตาม พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง ปัจจุบัน ในเขตพื้นที่อำเภออุ้มทอน และอำเภอ ด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและ ภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
- Likert, R. (1961). *New Patterns of Management*. New York: McGraw-Hill.